

Стаття 23

Право осіб похилого віку на соціальний захист

- Сторони зобов'язуються, самотійно або у співробітництві з громадськими чи приватними організаціями, вживати відповідних заходів або заохочувати відповідні заходи, зокрема, для:
 - - надання особам похилого віку можливості якомога довше залишатися повноцінними членами суспільства, шляхом:
 - а) забезпечення достатніх ресурсів, які дозволяти б їм жити на задовільному рівні і брати активну участь у суспільному, соціальному і культурному житті;
 - б) забезпечення інформації про послуги і програми, які існують для осіб похилого віку, а також про можливості їхнього використання такими особами;
 - - надання особам похилого віку можливості вільно обирати спосіб свого життя і незалежно жити у знайомому для них оточенні так довго, як вони забажають і зможуть, шляхом:
 - а) забезпечення житла, пристосованого до їхніх потреб і стану здоров'я, або шляхом надання належної допомоги для реконструкції їхнього житла;
 - б) забезпечення медичного обслуговування та послуг, яких вимагає їхній стан здоров'я;
 - - забезпечення особам похилого віку, які проживають у будинках для престарілих, гарантій надання належної допомоги із повагою до їхнього особистого життя і гарантій участі у прийнятті рішень, що стосуються умов життя у їхньому будинку для престарілих.

Мета

- незалежно від того чи особа проживає в спеціалізованій установі чи ні залишатися повноправними членами суспільства забезпечити :
- доступ до товарів, заходів і послуг, охорони здоров'я, освіти,
- доступ до послуг страхування й банківської справи,
- участь у розробці політики/громадянському діалозі, розподіл ресурсів і послуг,
- процедура надання допомоги в ухваленні рішень

Суміжні права

- Стаття 11 (право на охорону здоров'я)
- Стаття 12 (право на соціальне забезпечення)
- Стаття 13 (право на соціальну та медичну допомогу)
- Стаття 30 (право на захист від бідності та соціального відчуження).

Інші документи, що стосуються прав осіб літнього віку:

- Рекомендація [CM/Rec\(2014\)2](#) державам-членам щодо заохочення прав осіб літнього віку.
- Рекомендація [CM/Rec\(2009\)6](#) щодо старіння й інвалідності у ХХІ столітті: стійкі основи для підвищення якості життя в інклюзивному суспільстві.
- Рекомендація ПАРЄ 1796 (2007) щодо ситуації з літніми людьми в Європі; Рекомендація ПАРЄ 1749 (2006), Резолюція ПАРЄ 1502 (2006) «Демографічні виклики для соціальної згуртованості».
- Рекомендація ПАРЄ 1591 (2003) «Виклики соціальної політики в європейських суспільствах, що старіють».
- Рекомендація [CM/Rec\(94\)9](#) щодо літніх осіб.
- Європейський кодекс соціального забезпечення

Особи похилого віку

- Вік, не повинен перевищувати 65 років, якщо відповідним демографічним, економічним та соціальним критерієм не буде обгрунтовано більш похилий вік.
 - (ст. 26 Європейського кодексу соціального забезпечення)

- Здатність осіб літнього віку залишатись у знайомому середовищі потрібно оцінювати з урахуванням їх психологічного та фізичного стану, умов проживання, рівня житла тощо.

Достатність ресурсів

- Комітет порівнює ресурси із середнім еквівалентним доходом, а також враховує відповідні показники, що стосуються рівня ризику бідності для осіб у віці 65 років і старших.
- Відповідні ресурси, які означають насамперед пенсії та всі засоби соціального захисту, «повинні бути достатніми для того, щоб дозволити особам літнього віку вести «гідне життя» та брати активну участь у суспільному, соціальному й культурному житті»

Здатність/Нездатність ухвалювати власне рішення

- повинна встановлюватися залежно від характеру рішення, його цілі та стану здоров'я особи літнього віку на момент такого рішення, а не тільки у зв'язку з певним захворюванням, інвалідністю чи недієздатністю»

Права літніх людей, які проживають у спеціалізованих закладах:

- на належний догляд і послуги, а також доступну вартість догляду в закладах;
- на приватність;
- на особисту гідність;
- на участь в ухваленні рішень, що стосуються умов проживання в закладі, захист майна;
- на підтримку особистих контактів із людьми, близькими до особи літнього віку;
- на скарги щодо лікування та догляду в закладах.